

Πολιτική και μνήμη

Οι «αντιμνημονιακοί» μάς διαβεβαιώνουν από δεξιά και αριστερά πως για το μνημόνιο και όλα τα δεινά της χώρας «φταίνει οι Γερμανοί». Γι' αυτό, συχνά πυκνά, θυμίζουν στον ελληνικό λαό ότι, μεταξύ των άλλων, οι Γερμανοί κατακτητές πριν από εβδομήντα χρόνια προκάλεσαν Ολοκαύτωμα στα Καλάβρυτα και στο Δίστομο.

Δε χωράει αμφιβολία ότι η μνήμη διδάσκει και συνέχει τα έθνη, όταν τηρείται άσβεστη και αδιαίρετη. Μνήμη «αλά καρτ» σημαίνει φαλκίδευση και αμνη-

ΤΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ Ι. ΜΕΡΤΖΟΥ

προέδρου της Εταιρείας
Μακεδονικών Σπουδών,
δημοσιογράφου και συγγραφέα

μοσύνη. Γιατί, λοιπόν, εμείς οι Έλληνες πρέπει να ξεχάσουμε άραγε όσα αυτοπροσώπως διαπράξαμε κατά σύστημα τόσα χρόνια, έως μόλις το 2009, ώστε να οδηγήσουμε στο τωρινό Ολοκαύτωμα όλη την Ελλάδα; Και γιατί αποσιωπώνται συστηματικά όσα πολλά άλλα Ολοκαύτωμα υπέστησαν στην Κατοχή τόσο άλλοι Έλληνες

Αυτή η επιλεκτική χρήση της μνήμης δημιουργεί την εντύπωση (ή μήπως πιστοποιεί;) ότι υπάρχουν διαφορετικές Ελλάδες και διαφορετικές κατηγορίες Ελλήνων.

Ανάμεσα στον Οκτώβριο του 1940 και του 1944 η Ελλάδα υπέστη τρομακτικές απώλειες. Αφανίστηκαν 475.000 Έλληνες, 401.000 οικοδομές (25% του συνόλου), 855.000 μεγάλα ζώα εργασίας (42,6%), 12.305.000 αιγοπρόβατα, χοίροι και πουλερικά (49,5%), 11.300 οχήματα (65,7%), 434 εμπορικά πλοία (74%), το 93,5% του τροχαίου σιδηροδρομικού υλικού, το 100% των μεγάλων γεφυρών και 5.000 τετραγωνικά χιλιόμετρα δάση (25%). Δράστες ήσαν οι Γερμανοί, οι Ιταλοί και οι Βούλγαροι επιδρομείς. Δεκάδες τα Ολοκαύτωμα από την Κρήτη μέχρι τα βόρεια σύνορα της Μακεδονίας.

Η Μακεδονία κατέβαλε βαρύτατο τίμημα. Εκατοντάδες χωριά και κωμοπόλεις πυρπολήθηκαν. Ενδεικτικά υπενθυμίζονται εδώ τα πιο γνωστά δράματα, μα όχι όλα.

Το 1941, με αφορμή τη στημένη εξέγερση του Δοξάτου, στη Δράμα εξοντώθηκαν 1.500 κάτοικοι και σε όλη την Ανατολική Μακεδονία 12.000 σε τέσσερις πόλεις και σε άλλα δεκαοκτώ τουλάχιστον χωριά. Ολοκαύτωμα: Δοξάτο, 397 θύματα. Κύργια, 250 θύματα. Κερδύλλια, 222 θύματα. Χωριστή, 150 θύματα. Κορμίστα, 99 θύματα. Το 1944 υπεβλήθησαν σε Ολοκαύτωμα ο Χορτιάτης Θεσσαλονί-

κης με 154 θύματα, τα Γιαννιτσά με 110 θύματα, η Κλεισούρα Καστοριάς με 240 θύματα και λίγο ενωρίτερα οι Πύργοι και το Μαυροβούνι Εορδαίας κ.ά.

Μέχρι τις αρχές του 1944 πυρπολήθηκαν στη Δυτική Μακεδονία 141 χωριά και επλήγησαν 84.280 κάτοικοι. Αναλυτικότερα: Επαρχία Σερβίων: 20 χωριά, πληγέντες 14.450. Επαρχία Γρεβενών: 36 χωριά, πληγέντες 22.420. Επαρχία Βοίου: 32 χωριά, πληγέντες 17.330. Επαρχία Καστοριάς: 36 χωριά, πληγέντες 21.600. Επαρχία Φλωρίνης: 7 χωριά, πληγέντες 3.470.

Οι ξένες μαρτυρίες είναι χαρακτηριστικές. Αμέσως μετά το Ολοκαύτωμα της Κλεισούρας ο Hermann Neubacher, ειδικός πληρεξούσιος του Γ Ράιχ στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, έγραψε στο γερμανικό υπουργείο Εξωτερικών: «Είναι καθαρή τρέλα να εκτελούνται βρέφη, παιδιά, γυναίκες και ηλικιωμένοι, επειδή καλά οπλισμένοι κόκκινοι συμμορίτες, ασκώντας βία, κοιμήθηκαν ένα βράδυ στα σπίτια τους και σκότωσαν έξω από το χωριό δύο Γερμανούς στρατιώτες. Είναι ευκολότερο να σκοτώνεις βρέφη, παιδιά, γυναίκες, παρά να καταδιώξεις με πραγματικά αντρική μανία για εκδίκηση μια ένοπλη συμμορία και να την εξοντώσεις μέχρι τον τελευταίο άντρα».

Το Σεπτέμβριο 1944 ο σερ Τζέφρι Τσάντλερ ήλθε με τη Βρετανική Στρατιωτική Αποστολή στα Γρεβενά και έγραψε: «Τα Γρεβενά έχουν καεί δύο φορές από τους κατακτητές. Τα περισσότερα σπίτια άδεια, με τοίχους μαυρισμένους. Τα κενά ανοίγματα των παραθύρων έμοιαζαν με απλανή βλέμματα που κοιτούσαν απορημένα τι συνέβη».

Οι εκτελέσεις αθών ήσαν ομαδικές. Στις 6 Αυγούστου 1943 οι Γερμανοί απαγχόνισαν στην Κλαδορράχη 15 άνδρες της Φλώρινας και ταυτόχρονα στο Νυμφαίον, στην τύχη, τον παπα-Κώστα Κούστα και άλλους οκτώ αθώους άντρες. Ακολούθησαν ομαδικές εκτελέσεις στα χωριά Αετός, Φλάμπουρο κ.ά. Πυρπολήσαν το Λέχοβο, τη Δροσοπηγή, το Μπλάτσι και τους Πύργους, που ήσαν κέντρα του Μακεδονικού Αγώνα, όπως επίσης η Κλεισούρα και το Νυμφαίο.

Στη Θεσσαλονίκη άρπαζαν στην τύχη κρατουμένους από το Γεντί Κουλέ και το στρατόπεδο Παύλου Μελά και τους εκτελούσαν. Ολοκαύτωμα και η Κρήτη.

Ανεκτίμητα κειμήλια της πολιτιστικής κληρονομιάς μας αφανίστηκαν όταν πυρπολήθηκαν όλα τα βλαχοχώρια –πλην δύο– από το Βίτσι και το Πάικο μέχρι την Πίνδο και τον Ασπροπόταμο.

Σήμερα, συνεπώς, η κατά σύστημα επιλεκτική χρήση της μνήμης φαλκιδεύει την Ιστορία, υποτιμά τις θυσίες των Ελλήνων στην πατρίδα και οδηγεί σε επικίνδυνους δρόμους τον ελληνικό λαό. Προϋπόθεση του αγώνα είναι η εθνική αυτογνωσία.